

รูปแบบการบริหารจัดการสิ่งอำนวยความสะดวกทางการกีฬาและนันทนาการของศูนย์ การใช้เวลาว่าง กีฬาและนันทนาการในเขตกรุงเทพมหานคร*

A MODEL OF FACILITY MANAGEMENT FOR SPORT AND RECREATION OF LEISURE, SPORTS AND RECREATION CENTER IN BANGKOK METROPOLIS

อุทัยวรรณ ทองสุข*, สราวุธ ชัยวิชิต, ถนอมศักดิ์ เสนาคำ

Utaiwan Tongsook*, Saravudh Chaivichit, Tanormsak Senakhom

คณะพลศึกษา มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ กรุงเทพมหานคร ประเทศไทย

Faculty of Physical Education, Srinakharinwirot University, Bangkok, Thailand

*Corresponding author E-mail: utaiwan.tongsook@g.swu.ac.th

บทคัดย่อ

งานวิจัยนี้มีวัตถุประสงค์ 1) สร้างรูปแบบการบริหารจัดการสิ่งอำนวยความสะดวกทางการกีฬาและนันทนาการของศูนย์การใช้เวลาว่าง กีฬาและนันทนาการในเขตกรุงเทพมหานคร และ 2) ประเมินความเหมาะสมและความเป็นไปได้ของรูปแบบการบริหารจัดการสิ่งอำนวยความสะดวกทางการกีฬาและนันทนาการของศูนย์การใช้เวลาว่าง กีฬาและนันทนาการในเขตกรุงเทพมหานคร การศึกษาวิจัยครั้งนี้ เป็นการศึกษาวิจัยและพัฒนา แบ่งเป็น 2 ส่วน ได้แก่ ส่วนที่ 1 การสร้างรูปแบบการบริหารจัดการสิ่งอำนวยความสะดวกทางการกีฬาและนันทนาการ แบ่งเป็น 2 ระยะ ได้แก่ ศึกษาการบริหารจัดการสิ่งอำนวยความสะดวกทางการกีฬาและนันทนาการ และพัฒนารูปแบบ โดยใช้เทคนิคเดลฟาย กลุ่มตัวอย่าง คือ ผู้เชี่ยวชาญ จำนวน 17 คน นำข้อมูลที่ได้มาวิเคราะห์ค่ามัธยฐาน และค่าพิสัยระหว่างควอไทล์ ส่วนที่ 2 การประเมินความเหมาะสมและความเป็นไปได้ของรูปแบบการบริหารจัดการสิ่งอำนวยความสะดวกทางการกีฬาและนันทนาการ กลุ่มตัวอย่าง คือ ผู้เชี่ยวชาญ จำนวน 9 คน นำข้อมูลที่ได้มาหาค่าเฉลี่ย และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ผลการวิจัยพบว่า 1) รูปแบบการบริหารจัดการสิ่งอำนวยความสะดวกทางการกีฬาและนันทนาการของศูนย์การใช้เวลาว่าง กีฬาและนันทนาการในเขตกรุงเทพมหานคร มี 3 ด้าน ได้แก่ ด้านการวางแผนกำหนดนโยบาย มีองค์ประกอบย่อย จำนวน 13 ข้อ ด้านการบำรุงรักษาอุปกรณ์ มีองค์ประกอบย่อย จำนวน 12 ข้อ ด้านการจัดให้บริการแก่ผู้รับบริการ มีองค์ประกอบย่อย จำนวน 12 ข้อ และ 2) การประเมินความเหมาะสมและความเป็นไปได้ของรูปแบบการบริหารจัดการสิ่งอำนวยความสะดวกทางการกีฬาและนันทนาการของศูนย์การใช้เวลาว่าง กีฬาและนันทนาการในเขตกรุงเทพมหานคร พบว่า แต่ละด้านมีความเหมาะสม และเป็นไปได้ในระดับมากที่สุด

คำสำคัญ: รูปแบบ, สิ่งอำนวยความสะดวกทางการกีฬาและนันทนาการ, ศูนย์การใช้เวลาว่างกีฬาและนันทนาการ

Abstract

The Purposes of this study were to: 1) Develop a management model for sports and recreational facilities of leisure, sports, and recreation centers in the Bangkok Metropolitan Area, and 2) Evaluate the appropriateness and feasibility of the developed management model. This study employed a research and development (R & D) design, which was divided into two parts. Part 1 focused on model development and consisted of two phases: the first phase involved studying the management of sports and recreational facilities; the second phase involved model development using the Delphi technique. The sample group comprised 17 experts selected through purposive sampling. Data were analyzed using the median and interquartile range. Part 2 involved evaluating the appropriateness and feasibility of the model. The sample group consisted of 9 experts, also selected through purposive sampling. Data were analyzed using mean and standard deviation. The findings revealed that: 1) The management model for sports and recreational facilities of leisure, sports, and recreation centers in Bangkok Metropolitan area consisted of three components: Planning management (13 elements), Maintenance management (12 elements), Service management (12 elements) and 2) The evaluation results indicated that the appropriateness and feasibility of the model in each component were rated at the highest level.

Keywords: Model, Sports and Recreational Facilities, Leisure Sports and Recreation Centers

บทนำ

ปัจจุบันทั้งภาครัฐและภาคเอกชนมีการส่งเสริมด้านการเล่นกีฬาและการออกกำลังกายมากขึ้น จะเห็นได้ในแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติฉบับที่ 13 พ.ศ. 2566 - 2570 กลยุทธ์ที่ 2 การผลักดันให้ประเทศไทยเป็นศูนย์กลางบริการเพื่อส่งเสริมสุขภาพระดับโลก (สำนักงานสภาพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ สำนักงานนายกรัฐมนตรี, 2566) ซึ่งสอดคล้องกับแผนพัฒนาการกีฬาแห่งชาติ ฉบับที่ 7 (พ.ศ. 2566 - 2570) ที่กระทรวงการท่องเที่ยวและกีฬาได้จัดทำขึ้นเพื่อใช้เป็นกรอบแนวทางพัฒนาการกีฬาของประเทศ โดยครอบคลุมทุกภาคส่วน ตั้งแต่กีฬาขั้นพื้นฐาน กีฬาเพื่อมวลชน และกีฬาเพื่อความเป็นเลิศ โดยมีพันธกิจที่ 1 คือ การกีฬาเป็นกลไกสำคัญในการเสริมสร้างความมั่นคงทางสังคม ส่งเสริมให้ประชาชนทุกกลุ่มมีการออกกำลังกายและเล่นกีฬาให้เป็นวิถีชีวิต เพื่อให้มีสุขภาพที่ดี มีสุขภาพพลานามัยแข็งแรง ลดอัตราการป่วยในกลุ่มโรคไม่ติดต่อเรื้อรัง (Non-Communicable Diseases: NCDs) และลดค่าใช้จ่ายในการรักษาพยาบาล (กระทรวงการท่องเที่ยวและกีฬา, 2566)

กรุงเทพมหานครเป็นเมืองหลวงของประเทศไทยมีประชากรที่ปรากฏในทะเบียนบ้าน จำนวน 5,455,020 คน โดยเป็นจังหวัดที่มีประชากรมากที่สุดของประเทศไทย (สำนักบริหารการทะเบียนกรมการปกครอง, 2564) แต่ในความเป็นจริงมีผู้คนอาศัยอยู่มากกว่า 10,000,000 คน ในลักษณะประชากรแฝง โดยรวมถึงผู้ที่มาอยู่อาศัยเรียนหนังสือ และทำงานโดยไม่ได้ย้ายทะเบียนบ้าน การส่งเสริมสุขภาพในชุมชนเมืองถือเป็นความท้าทายที่สำคัญในการสนับสนุนการสร้างเสริมสุขภาพ (สำนักงานกองทุนสนับสนุนการสร้างเสริมสุขภาพ, 2566) ทั้งนี้

ในปีงบประมาณ 2567 (ตุลาคม 2566 - กันยายน 2567) มีประชาชนไปใช้บริการในศูนย์กีฬา จำนวน 2,297,271 คน และศูนย์นันทนาการกรุงเทพมหานคร จำนวน 4,075,946 คน รวมทั้งสิ้น จำนวน 6,373,217 คน (สำนักวัฒนธรรม กีฬาและการท่องเที่ยว, 2567)

ศูนย์การใช้เวลาว่าง กีฬาและนันทนาการในเขตกรุงเทพมหานครในงานวิจัยนี้ หมายถึง ศูนย์กีฬาในเขต กรุงเทพมหานคร อยู่ภายใต้สังกัดของกองการกีฬา สำนักวัฒนธรรม กีฬา และการท่องเที่ยว สังกัดกรุงเทพมหานคร มีทั้งหมด 13 แห่ง ได้แก่ ศูนย์กีฬาเฉลิม 84 พรรษา (บางบอน) ศูนย์กีฬาวชิรเบญญทัศ ศูนย์กีฬาเฉลิมพระเกียรติ (บางมด) ศูนย์กีฬาประชานิเวศ ศูนย์กีฬามิตรไมตรี ศูนย์กีฬาบางขุนเทียน ศูนย์กีฬาอ่อนนุช ศูนย์กีฬาบึงหนอง บอน ศูนย์กีฬาเฉลิมพระเกียรติ 72 พรรษา ศูนย์กีฬารามอินทรา ศูนย์กีฬาบางกอกอารีนา ศูนย์กีฬาวารีภิรมย์ ศูนย์กีฬาเบญจกิติ และศูนย์นันทนาการกรุงเทพมหานคร สำนักนันทนาการ สำนักวัฒนธรรม กีฬา และการท่องเที่ยว สังกัดกรุงเทพมหานคร มีทั้งหมด 34 แห่ง ได้แก่ ศูนย์นันทนาการคลองกุ่ม ศูนย์นันทนาการจอมทอง ศูนย์นันทนาการ มินบุรี ศูนย์นันทนาการบางแค (เรื่องสอน) ศูนย์นันทนาการลาดกระบัง ศูนย์นันทนาการบางกะปิ ศูนย์นันทนาการ บางขุนเทียน ศูนย์นันทนาการสะพานสูง ศูนย์นันทนาการสะพานพระราม 8 ศูนย์นันทนาการเวฬุราชิม ศูนย์ นันทนาการบ่อนไก่ ศูนย์นันทนาการชัยพฤกษ์มาลา ศูนย์นันทนาการดอนเมือง ศูนย์นันทนาการเดชะวินชศูนย์ นันทนาการคลองเตย ศูนย์นันทนาการลุมพินี ศูนย์นันทนาการหนองจอก ศูนย์นันทนาการบางนา ศูนย์นันทนาการ เกียกกาย ศูนย์นันทนาการเทเวศร์ ศูนย์นันทนาการทวีวัฒนา ศูนย์นันทนาการวัดฉัตรแก้วจกณลี ศูนย์นันทนาการ ท่งครุ ศูนย์นันทนาการจตุจักร ศูนย์นันทนาการสวนอ้อย ศูนย์นันทนาการวัดดอกไม้ ศูนย์นันทนาการ

จากการศึกษาเอกสาร ข้อมูลจากแหล่งต่าง ๆ และงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง ผู้วิจัยเห็นความสำคัญของรูปแบบ การบริหารจัดการสิ่งอำนวยความสะดวกทางการกีฬาและนันทนาการของศูนย์การใช้เวลาว่าง กีฬาและนันทนาการ ในเขตกรุงเทพมหานคร ที่สนองนโยบายของภาครัฐในการส่งเสริมการออกกำลังกายของประชาชนคนไทยทุกคน ทุกเพศ ทุกวัย เพื่อให้มีสุขภาพดีทั้งร่างกายและจิตใจ ลดความเครียดจากการทำงาน รวมถึงเพื่อลดค่าใช้จ่าย ในการรักษาพยาบาลจากการเจ็บป่วยด้วยโรคต่าง ๆ ซึ่งในที่นี้ผู้วิจัยเลือกพื้นที่ในการวิจัยเป็นกรุงเทพมหานคร ซึ่ง เมืองหลวงของประเทศไทยเนื่องจากมีประชากรมากที่สุดในประเทศและเป็นศูนย์กลางของการใช้ชีวิต เป็นองค์กร ปกครองส่วนท้องถิ่นรูปแบบพิเศษระดับมหานคร มีสำนักวัฒนธรรม กีฬา และการท่องเที่ยว เป็นหน่วยงานในสังกัด ที่มีหน้าที่รับผิดชอบหลักในการกิจด้านการพัฒนากีฬาและนันทนาการ ผู้วิจัยเล็งเห็นว่า หากหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง มีรูปแบบการบริหารจัดการกีฬาที่ดี มีสถานที่ในการเล่นกีฬาและออกกำลังกายไว้ให้ประชาชนชาวกรุงเทพมหานคร อย่างเพียงพอ จะทำให้เป็นแรงจูงใจหนึ่งในการหันมาเล่นกีฬาและออกกำลังกาย และใส่ใจสุขภาพมากยิ่งขึ้น โดย รูปแบบที่สร้างขึ้นนี้ สามารถนำไปเป็นต้นแบบในการสร้างรูปแบบการบริหารจัดการสิ่งอำนวยความสะดวกทาง การกีฬาและนันทนาการในองค์กร หน่วยงานที่เกี่ยวข้องอื่น ๆ ในประเทศไทยต่อไปในอนาคตได้

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

1. เพื่อสร้างรูปแบบการบริหารจัดการสิ่งอำนวยความสะดวกทางการกีฬาและนันทนาการของศูนย์การใช้เวลาว่าง กีฬาและนันทนาการในเขตกรุงเทพมหานคร
2. ประเมินความเหมาะสมและความเป็นไปได้ของรูปแบบการบริหารจัดการสิ่งอำนวยความสะดวกทาง การกีฬาและนันทนาการของศูนย์การใช้เวลาว่าง กีฬาและนันทนาการในเขตกรุงเทพมหานคร

วิธีดำเนินการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้เป็นการศึกษาวิจัยและพัฒนา (Research and Development) ผ่านการพิจารณาจากคณะกรรมการพิจารณาจริยธรรมการวิจัยในมนุษย์ มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ หมายเลขข้อเสนอการวิจัย SWUEC-G-259/2565E รับรองเมื่อวันที่ 13 กันยายน 2565 โดยผู้วิจัยดำเนินการตามขั้นตอนเป็น 2 ส่วน ดังนี้

1. สร้างรูปแบบการบริหารจัดการสิ่งอำนวยความสะดวกทางการกีฬาและนันทนาการของศูนย์การใช้เวลาว่าง กีฬาและนันทนาการในเขตกรุงเทพมหานคร โดยแบ่งเป็น 2 ระยะ คือ แบ่งเป็น 2 ระยะ ได้แก่ ศึกษาการจัดการสิ่งอำนวยความสะดวกทางการกีฬาและนันทนาการ โดยการศึกษางานวิจัยที่เกี่ยวข้อง และพัฒนารูปแบบโดยใช้เทคนิคเดลฟายประยุกต์ (Modified Delphi technique) จำนวน 3 รอบ เพื่อเป็นการตัดสินใจและลงข้อสรุปในประเด็นต่าง ๆ โดยปราศจากการเผชิญหน้าของกลุ่มผู้เชี่ยวชาญโดยตรง จำนวน 17 คน โดยมีรายละเอียด ดังนี้

1.1 ประชากร ได้แก่ นักวิชาการ หรือผู้เชี่ยวชาญในการบริหารจัดการสิ่งอำนวยความสะดวกทางการกีฬาและนันทนาการ

1.2 กลุ่มตัวอย่าง ได้แก่ นักวิชาการ หรือผู้เชี่ยวชาญในการบริหารจัดการสิ่งอำนวยความสะดวกทางการกีฬาและนันทนาการ เลือกจากผู้ที่มีประสบการณ์ทำงานอย่างน้อย 3 ปี จำนวน 17 คน ได้มาโดยเลือกแบบเจาะจง

1.3 เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

รอบที่ 1 แบบสอบถามแบบปลายเปิด (Open End) เป็นการถามคำถามอย่างกว้าง ๆ ให้ครอบคลุมประเด็นปัญหาของการวิจัย โดยพัฒนามาจากเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง จากแนวคิดเกี่ยวกับระบบการจัดการสิ่งอำนวยความสะดวกทางการกีฬาและนันทนาการ แนวคิดเกี่ยวกับระบบการจัดการสิ่งอำนวยความสะดวกทางการกีฬา และแนวคิดเกี่ยวกับทรัพยากรการจัดการ ผู้วิจัยได้ทำการตรวจสอบคุณภาพของเครื่องมือจากผู้ทรงคุณวุฒิ จำนวน 5 คน เพื่อวิเคราะห์หาค่าดัชนีความสอดคล้องระหว่างข้อคำถามกับวัตถุประสงค์ (Index of item objective congruence: IOC) มีค่าที่ได้อยู่ระหว่าง 0.60 - 1.00 ซึ่งถือว่าค่าที่ได้เพียงพอและเป็นที่ยอมรับทางสถิติ เพราะค่าดัชนีความสอดคล้อง คือ 0.6 ขึ้นไป (สิทธิ์ ชีรสรณ์, 2552)

รอบที่ 2 แบบสอบถามมาตราส่วนประมาณค่า (Rating Scale)

รอบที่ 3 แบบสอบถามมาตราประมาณค่า (Rating Scale) โดยเพิ่มคำมัธยฐาน คำพิสัยระหว่างควอไทล์จากรอบที่ 2 ใส่ลงในแบบสอบถามที่มีรูปแบบและเนื้อหาเช่นเดียวกับการเดลฟายในรอบที่ 2

1.4 การเก็บรวบรวมข้อมูล

เก็บข้อมูลโดยใช้เทคนิคเดลฟายเก็บข้อมูล จำนวน 3 รอบ จากผู้เชี่ยวชาญ 17 คน ซึ่งเป็นกลุ่มผู้เชี่ยวชาญกลุ่มเดียวกันทั้ง 3 รอบ

1.5 การวิเคราะห์ข้อมูล

รอบที่ 1 นำข้อมูลที่ได้จากการตอบแบบสอบถามแบบปลายเปิดในรอบที่ 1 มาสรุปโดยตัดข้อมูลที่ซ้ำซ้อนออก จากนั้นนำข้อมูลที่ได้ไปจัดทำเป็นแบบสอบถามมาตราประมาณค่า (Rating Scale) เพื่อนำไปเก็บข้อมูลจากผู้เชี่ยวชาญในรอบที่ 2 ต่อไป

รอบที่ 2 วิเคราะห์แบบสอบถามความคิดเห็นของผู้เชี่ยวชาญ จำนวน 17 คน โดยวิเคราะห์ทางสถิติ เพื่อหาค่ามัธยฐาน (Median: Mdn.) และค่าพิสัยระหว่างควอไทล์ (Interquartile Range: I.R.)

ข้อที่ผ่านเกณฑ์ต้องมีค่ามัธยฐาน (Median) ตั้งแต่ 3.50 ขึ้นไป และมีค่าพิสัยระหว่างควอไทล์ (Interquartile Range) ไม่เกิน 1.50

รอบที่ 3 วิเคราะห์แบบสอบถามความคิดเห็นของผู้เชี่ยวชาญ จำนวน 17 คน โดยวิเคราะห์ทางสถิติ เพื่อหาค่ามัธยฐาน (Median: Mdn.) และค่าพิสัยระหว่างควอไทล์ (Interquartile Range: I.R.) ทั้งนี้ ข้อที่ผ่านเกณฑ์ต้องมีค่ามัธยฐาน (Median) ตั้งแต่ 3.50 ขึ้นไป และมีค่าพิสัยระหว่างควอไทล์ (Interquartile Range) ไม่เกิน 1.50 โดยตัดข้อที่ไม่ผ่านเกณฑ์ออก

2. การประเมินความเหมาะสมและความเป็นไปได้ของรูปแบบการบริหารจัดการสิ่งอำนวยความสะดวกทางการกีฬาและนันทนาการของศูนย์การใช้เวลาว่าง กีฬาและนันทนาการในเขตกรุงเทพมหานคร ใช้แบบสอบถามสำรวจความคิดเห็นของผู้ทรงคุณวุฒิโดยใช้มาตราประมาณค่า (Rating Scale)

2.1 ประชากร ได้แก่ ผู้บริหาร หรือผู้ปฏิบัติงานของศูนย์การใช้เวลาว่าง กีฬาและนันทนาการในเขตกรุงเทพมหานคร นักวิชาการ หรือผู้เชี่ยวชาญในการบริหารจัดการสิ่งอำนวยความสะดวกทางการกีฬาและนันทนาการ

2.2 กลุ่มตัวอย่าง ได้แก่ ผู้บริหาร หรือผู้ปฏิบัติงานของศูนย์การใช้เวลาว่าง กีฬาและนันทนาการในเขตกรุงเทพมหานคร นักวิชาการ หรือผู้เชี่ยวชาญในการบริหารจัดการสิ่งอำนวยความสะดวกทางการกีฬาและนันทนาการ เลือกจากผู้ที่มีประสบการณ์ทำงานอย่างน้อย 3 ปี จำนวน 9 คน ได้มาโดยเลือกแบบเจาะจง

2.3 เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย แบบสอบถามมาตราส่วนประมาณค่า (Rating Scale)

2.4 การเก็บรวบรวมข้อมูล ใช้แบบสอบถามมาตราประมาณค่า (Rating Scale) สำรวจความคิดเห็นของผู้เชี่ยวชาญ จำนวน 9 ท่าน

2.5 การวิเคราะห์ข้อมูล คำนวณหาค่าเฉลี่ย (Mean) และค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard Deviation) เกณฑ์กำหนดค่าเฉลี่ย ดังนี้ $4.50 - 5.00$ = มีความเหมาะสมและมีความเป็นไปได้ในการนำไปปฏิบัติได้มากที่สุด $3.50 - 4.49$ = มีความเหมาะสมและมีความเป็นไปได้ในการนำไปปฏิบัติได้มาก $2.50 - 3.49$ = มีความเหมาะสมและมีความเป็นไปได้ในการนำไปปฏิบัติได้ปานกลาง $1.50 - 2.49$ = มีความเหมาะสม และมีความเป็นไปได้ในการนำไปปฏิบัติได้น้อย $1.00 - 1.00$ = มีความเหมาะสมและมีความเป็นไปได้ในการนำไปปฏิบัติได้น้อยที่สุด

ผลการวิจัย

1. สร้างรูปแบบการบริหารจัดการสิ่งอำนวยความสะดวกทางการกีฬาและนันทนาการของศูนย์การใช้เวลาว่าง กีฬาและนันทนาการในเขตกรุงเทพมหานคร โดยใช้เทคนิคเดลฟายจากกลุ่มตัวอย่างซึ่งเป็นผู้เชี่ยวชาญ จำนวน 17 คน โดยสรุปผล ได้ดังนี้

1.1 รูปแบบการบริหารจัดการสิ่งอำนวยความสะดวกทางการกีฬาและนันทนาการของศูนย์การใช้เวลาว่าง กีฬาและนันทนาการในเขตกรุงเทพมหานคร “PMSM Model” ประกอบด้วย องค์ประกอบ 3 ด้าน

1.1.1 ด้านการวางแผนกำหนด นโยบาย และการบริหารจัดการทรัพยากรด้านสิ่งอำนวยความสะดวกทางการกีฬาและนันทนาการ (Planning Management) มีองค์ประกอบย่อย จำนวน 13 ข้อ ดังนี้ PM1 มีการวางแผนอัตรากำลังทั้งในระยะสั้นและระยะยาว PM2 มีบุคลากรที่สามารถกำหนดหลักสูตรหรือ

แผนการเรียนการสอน หรือกิจกรรมได้ PM3 มีการดำเนินงานทำความร่วมมือ (MOU) กับหน่วยงาน องค์กร เอกชน เพื่อสนับสนุนงบประมาณด้านวัสดุอุปกรณ์และสิ่งอำนวยความสะดวกด้านการออกกำลังกาย กีฬา และ สุขภาพ PM4 มีแผนการจัดสรรงบประมาณที่ครอบคลุมทุกส่วนในการดำเนินการของศูนย์ และติดตามการใช้ งบประมาณอย่างโปร่งใส PM5 มีแผนในอนาคต เพื่อรองรับการใช้บริการจากกลุ่มเป้าหมายที่มีความหลากหลาย PM6 มีการวางแผนการจัดซื้ออุปกรณ์ ครุภัณฑ์ โดยพิจารณาถึงความจำเป็น และอายุใช้งาน เพื่อวางแผนการ จัดซื้อในอนาคตที่เหมาะสม PM7 มีการกำหนดนโยบาย ควบคุมคุณภาพการให้บริการวัสดุอุปกรณ์ สถานที่ และ สิ่งอำนวยความสะดวกทางการกีฬาและนันทนาการ PM8 มีความพร้อมในการให้บริการได้ตลอดเวลา PM9 มีแผนการบริการที่หลากหลายในการรองรับการใช้บริการจากประชาชนทุกกลุ่ม PM10 มีแผนการบริหารทุกพื้นที่ ในศูนย์ฯ ได้อย่างคุ้มค่าภายใต้ความปลอดภัยเป็นหลักตามระเบียบสากล PM11 มีสิ่งอำนวยความสะดวกให้ ครบครัน เช่น ห้องน้ำ ห้องเปลี่ยนเสื้อผ้าให้เพียงพอต่อผู้รับบริการ PM12 มีแผนการตรวจสอบ อุปกรณ์ สถานที่ และสิ่งอำนวยความสะดวก แบบรายวัน รายเดือน รายปี PM13 มีการดำเนินการตามแผนการดำเนินงานอย่าง เคร่งครัด และพร้อมรับมือหากเกิดปัญหาเฉพาะหน้า

1.1.2 ด้านการบำรุงรักษาอุปกรณ์ และดูแลความสะอาดสิ่งอำนวยความสะดวกทาง การกีฬาและนันทนาการ (Maintenance Management) มีองค์ประกอบย่อย จำนวน 12 ข้อ ดังนี้ MM1 มีแผน การบำรุงรักษาทั้งแบบประจำปี และระยะยาว MM2 มีการจัดสรรงบประมาณในการบำรุงรักษา ตามวิธีการ เก็บบำรุงรักษาของอุปกรณ์หรือสถานที่นั้น ๆ ทั้งเชิงป้องกัน ซ่อมบำรุงฉุกเฉิน และเปลี่ยนเมื่อถึงเวลาเปลี่ยน MM3 มีการจัดสรรงบประมาณในการการอบรมบุคลากรที่เกี่ยวข้องให้มีสมรรถนะและความรู้ความเข้าใจในเรื่อง การบำรุงรักษาอุปกรณ์เบื้องต้น และดูแลความสะอาดสิ่งอำนวยความสะดวกทางการกีฬาและนันทนาการภายใน ศูนย์ MM4 มีการแบ่งโครงสร้างองค์กรภายในศูนย์ ให้มีหน่วยงานย่อยและบุคลากรทำหน้าที่รับผิดชอบดูแล บำรุง รักษา อุปกรณ์และสิ่งอำนวยความสะดวกต่าง ๆ ภายในศูนย์ MM5 มีจำนวนบุคลากรให้เพียงพอในการบำรุงรักษา และดูแลความสะอาดอย่างมีประสิทธิภาพ MM6 มีบุคลากรในการตรวจสอบพื้นที่ อุปกรณ์ ให้คำแนะนำแก่ ผู้ใช้บริการ รวมถึงดูแลความปลอดภัยในการใช้งานเบื้องต้นได้ MM7 มีการประเมินผลการปฏิบัติงานด้านการ บำรุงรักษาอุปกรณ์และดูแลรักษาสิ่งอำนวยความสะดวกทางการกีฬาและนันทนาการ ของบุคลากรทุกปี MM8 มีการใช้ วิธีการจัดจ้าง บริษัทเอกชน ตามระเบียบของหน่วยงาน ให้รับผิดชอบการบำรุงรักษาและทำความสะอาดอุปกรณ์ และสิ่งอำนวยความสะดวกต่าง ๆ ภายในศูนย์ในการบำรุงรักษาประจำปี ประจําปี MM9 มีการจัดทำคู่มือ การบำรุงรักษาอุปกรณ์และสิ่งอำนวยความสะดวกต่าง ๆ ภายในศูนย์ MM10 มีการกำหนดปฏิทินการตรวจสอบ คุณภาพ และบำรุงรักษาเครื่องมือ อุปกรณ์ และสิ่งอำนวยความสะดวกทางการกีฬาทุก ๆ เดือน ให้ชัดเจน MM11 มีการดำเนินการตรวจสอบคุณภาพ และบำรุงรักษาเครื่องมือ อุปกรณ์ และสิ่งอำนวยความสะดวกทางการกีฬา ทุก ๆ เดือน โดยเจ้าหน้าที่ที่มีความเชี่ยวชาญ หรือหน่วยงานภายนอกที่มีความเชี่ยวชาญโดยตรง MM12 มีการสรุป ผลการตรวจสอบคุณภาพ และบำรุงรักษาเครื่องมือ อุปกรณ์ และสิ่งอำนวยความสะดวกทางการกีฬาทุก ๆ เดือน โดยทำเป็นรายงานสรุปผลการตรวจสอบคุณภาพตามลำดับ เพื่อเป็นหลักฐานไว้ทุกครั้ง ซึ่งถือว่ามีความเหมาะสม และนำไปใช้ได้จริง

1.1.3 ด้านการจัดให้บริการแก่ผู้รับบริการสิ่งอำนวยความสะดวกทางการกีฬาและนันทนาการ (Service Management) มีองค์ประกอบย่อย จำนวน 12 ข้อ ดังนี้ SM1 มีการกำหนดแผนพัฒนาบุคลากรผู้ให้บริการทั้งในระยะสั้น และระยะยาว SM2 มีการแบ่งกลุ่มงานให้บุคลากรรับผิดชอบหน้าที่ตามพันธกิจของศูนย์ โดยคำนึงถึงประเภทและความต้องการของผู้รับบริการ SM3 มีการส่งเสริมให้มีการพัฒนาบุคลากรผู้ให้บริการ ให้มีความรู้ ทักษะ ในการให้บริการอย่างสม่ำเสมอและปลูกจิตสำนึกในการให้บริการด้วยหัวใจ ด้วยหลัก 3 ป. (ประสิทธิภาพ ประสิทธิผล และปรารถนาดี) SM4 มีการเตรียมความพร้อมกลุ่มเจ้าหน้าที่และพนักงานให้พร้อม เพื่อให้สามารถตอบสนองต่อกลุ่มสมาชิกที่มีความหลากหลายได้ เช่น เด็ก ผู้สูงอายุ ผู้พิการ เป็นต้น SM5 มีการกำหนดขั้นตอนและแนวปฏิบัติในเรื่องการให้บริการทางการกีฬาและนันทนาการไว้ให้ชัดเจน SM6 มีการประเมินผลการปฏิบัติงานด้านการบริการของผู้ให้บริการอย่างสม่ำเสมอ SM7 มีการใช้ทรัพยากรด้านวัสดุ สถานที่ และสิ่งอำนวยความสะดวกทางการกีฬาและนันทนาการ เพื่อการใช้ประโยชน์ และสร้างโอกาสต่าง ๆ ที่จะเกิดขึ้นแก่ผู้รับบริการ อย่างสมดุล และเป็นธรรม SM8 มีการจัดให้มีตารางงานและเจ้าหน้าที่ ดูแลมาตรฐานและความปลอดภัยในการใช้งานวัสดุ สถานที่ และสิ่งอำนวยความสะดวก เพื่อรองรับการให้บริการแก่ผู้รับบริการอย่างเพียงพอ SM9 มีการประกาศข้อปฏิบัติ ข้อควรระวังต่าง ๆ ในการใช้วัสดุ อุปกรณ์ ระเบียบการใช้สิ่งอำนวยความสะดวกไว้อย่างชัดเจน SM10 มีสิ่งอำนวยความสะดวก อุปกรณ์ สถานที่ ที่หลากหลาย ทันสมัย สามารถเข้าถึงได้ SM11 มีการดำเนินงานด้านการจัดให้บริการแก่ผู้รับบริการ มีความยืดหยุ่น สามารถปรับเปลี่ยน SM12 มีการเก็บข้อมูลย้อนกลับจากผู้รับบริการเพื่อให้ทราบถึงความต้องการและความพึงพอใจของผู้รับบริการ

2. การประเมินความเหมาะสมและความเป็นไปได้ของรูปแบบการบริหารจัดการสิ่งอำนวยความสะดวกทางการกีฬาและนันทนาการของศูนย์การใช้เวลาว่าง กีฬาและนันทนาการในเขตกรุงเทพมหานคร ใช้แบบสอบถามสำรวจความคิดเห็นของผู้เชี่ยวชาญ จำนวน 9 ท่าน มีผล ดังนี้

ตารางที่ 1 แสดงผลการประเมินความเหมาะสมของรูปแบบการบริหารจัดการสิ่งอำนวยความสะดวกทางการกีฬาและนันทนาการของศูนย์การใช้เวลาว่าง กีฬาและนันทนาการในเขตกรุงเทพมหานคร

รายการประเมิน	$\bar{X}$	S.D.	ระดับความเหมาะสม
ด้านการใช้ประโยชน์	4.89	0.31	มากที่สุด
ด้านความเป็นไปได้	4.78	0.42	มากที่สุด
ด้านความเหมาะสม	4.67	0.47	มากที่สุด
ด้านความถูกต้อง	4.78	0.42	มากที่สุด
รวม	4.78	0.42	มากที่สุด

จากตารางที่ 1 พบว่า ในแต่ละด้านมีความเหมาะสมและเป็นไปได้ในระดับมากที่สุด ทั้งด้านการใช้ประโยชน์ ($\bar{X} = 4.89$, S.D. = 0.31) ด้านความเป็นไปได้ ($\bar{X} = 4.78$, S.D. = 0.42) ด้านความเหมาะสม ($\bar{X} = 4.67$, S.D. = 0.47) ด้านความถูกต้อง ($\bar{X} = 4.78$, S.D. = 0.42)

อภิปรายผล

การวิจัยครั้งนี้สามารถนำผลการวิจัยมาอภิปรายผลได้ ดังต่อไปนี้

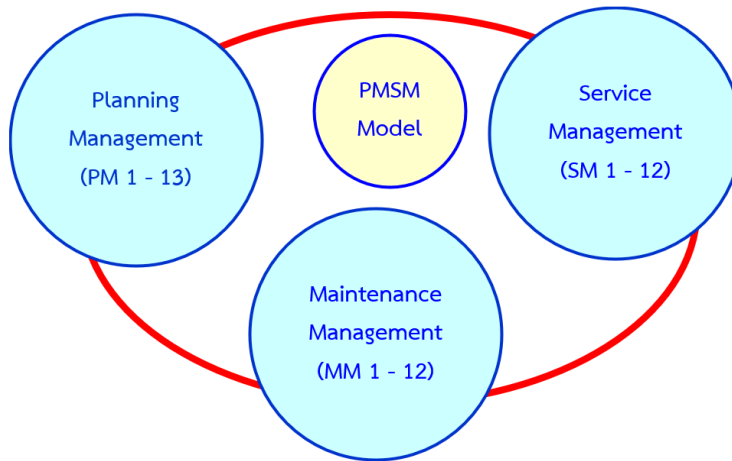
1. การสร้างรูปแบบการบริหารจัดการสิ่งอำนวยความสะดวกทางการกีฬาและนันทนาการของศูนย์การใช้เวลาว่าง กีฬาและนันทนาการในเขตกรุงเทพมหานคร พบว่า มี 3 ด้าน ได้แก่ 1) ด้านการวางแผนกำหนด นโยบาย และการบริหารจัดการทรัพยากรด้านสิ่งอำนวยความสะดวกทางการกีฬาและนันทนาการ เมืองค์ประกอบย่อย 13 ข้อ 2) ด้านการบำรุงรักษาอุปกรณ์ และดูแลความสะอาดสิ่งอำนวยความสะดวกทางการกีฬาและนันทนาการ เมืองค์ประกอบย่อย 12 ข้อ และ 3) ด้านการจัดให้บริการแก่ผู้รับบริการสิ่งอำนวยความสะดวกทางการกีฬาและนันทนาการ เมืองค์ประกอบย่อย 12 ข้อ ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ พงษ์เอก สุขใส และคณะ ได้ศึกษา พบว่า รูปแบบการบริหารจัดการกีฬาขององค์การบริหารส่วนจังหวัด ประกอบด้วย องค์ประกอบ คือ ด้านนโยบาย ด้านงบประมาณ ด้านสถานที่ วัสดุและสิ่งอำนวยความสะดวก และในส่วนของกระบวนการ ประกอบด้วย การวางแผนการจัดองค์กร (พงษ์เอก สุขใส และคณะ, 2557) และเป็นไปตามที่ กฤษฎา ตามประดิษฐ์ ได้ศึกษา แนวทางการจัดการชมรมกีฬา ของมหาวิทยาลัยพะเยา พบว่า ในการจัดชมรมกีฬาควรมีการวางแผน และกำหนด เป้าหมาย และแผนการดำเนินงานให้มีความต่อเนื่อง มีการวางแผนการใช้งบประมาณในการจัดกิจกรรมให้ชัดเจน เป็นไปตามวัตถุประสงค์ของชมรม (กฤษฎา ตามประดิษฐ์, 2562) ดังที่ อุทัยวรรณ ทองสุข และเทพประสิทธิ์ กุลธวัชวิชัย ได้ศึกษา การประเมินอิทธิพลของสิ่งอำนวยความสะดวกทางการกีฬาของศูนย์กีฬาแห่งจุฬาลงกรณ์ มหาวิทยาลัยที่มีผลต่อความพึงพอใจของผู้มาใช้บริการ โดยพบว่า สิ่งอำนวยความสะดวกทางการกีฬาด้านกายภาพ และด้านบุคลากร มีผลต่อความพึงพอใจของผู้มาใช้บริการ (อุทัยวรรณ ทองสุข และเทพประสิทธิ์ กุลธวัชวิชัย, 2562) ซึ่งสอดคล้องกับ อรุณ เส้นบัตร์ และนักรบ ระวีการณ์ ที่พบว่า การบริหารจัดการธุรกิจสนามฟุตบอลให้เข้าในเขต กรุงเทพมหานคร เมืองค์ประกอบในด้านทรัพยากรบุคคล การสรรหาบุคลากรที่เหมาะสม และเพียงพอ มีแผน การเงินและงบประมาณที่ละเอียดและชัดเจน มีวัสดุ อุปกรณ์ และสิ่งอำนวยความสะดวกที่มีคุณภาพได้มาตรฐาน (อรุณ เส้นบัตร์ และนักรบ ระวีการณ์, 2563) ดังที่ Greenwell, T. C. et al. ได้ศึกษาพบว่า สิ่งอำนวยความสะดวก ทางการกีฬาด้านกายภาพ ได้แก่ การเข้าถึงสนาม ความสะดวกสบายของที่นั่ง ด้านบุคลากรผู้ให้บริการ ได้แก่ ความรู้ ความเข้าใจ และพฤติกรรมของพนักงาน มีผลต่อความพึงพอใจของผู้ใช้บริการ (Greenwell, T. C. et al., 2002) สอดคล้องกับ ฉัตรตระกูล ปานอุทัย และคณะ ได้ศึกษาพบว่า ผู้ใช้บริการฟิตเนสเซ็นเตอร์ในจังหวัดชลบุรีให้ ความสำคัญกับจำนวนอุปกรณ์ออกกำลังกายที่เพียงพอสำหรับผู้ใช้บริการ มีระบบรักษาความปลอดภัยที่ดีสำหรับ ผู้เข้าใช้บริการทุกคน มีสถานที่รองรับที่สะอาดและปลอดภัยสำหรับผู้ใช้บริการอย่างเพียงพอ (ฉัตรตระกูล ปานอุทัย และคณะ, 2568) เป็นไปตามที่ Afthinos, Y. et al. ได้ศึกษาพบว่า การให้บริการในสถานบริหารร่างกาย ซึ่งมี ลักษณะเฉพาะของการบริการแบบไม่อาจจับต้องได้ ด้านสิ่งอำนวยความสะดวก ปัจจัยส่วนบุคคล มีผลต่อความ คาดหวังของผู้ใช้บริการในสถานบริหารร่างกาย (Afthinos, Y. et al., 2005) โดยที่ จักรพันธ์ ชูปโรสง และธนภัทร โทอุตทา ได้ศึกษาพบว่า ด้านบุคลากรศูนย์กีฬาในเขตกรุงเทพมหานครควรมีบุคลากรจบหรือมีความรู้ความสามารถ ในการให้บริการด้านการออกกำลังกายและเล่นกีฬา และด้านสถานที่ควรดูแลสนามกีฬาและพื้นที่ออกกำลังกาย ให้พร้อมต่อการใช้งาน และด้านอุปกรณ์และเครื่องมือ ควรมีอุปกรณ์ที่พร้อมใช้งาน มีความปลอดภัยต่อการใช้งาน (จักรพันธ์ ชูปโรสง และธนภัทร โทอุตทา, 2564) เป็นไปตามที่ ติฏฐชัย จันทรคุณา และอุทัยวรรณ ทองสุข ศึกษา

พบว่า ปัจจัยเชิงยืนยันของประสิทธิภาพของสิ่งอำนวยความสะดวกด้านการฝึกซ้อมกีฬาของศูนย์ฝึกกีฬาแห่งชาติ สนามกีฬาสมโภชเชียงใหม่ 700 ปี ที่มีค่าน้ำหนักองค์ประกอบสูง ได้แก่ ข้อมูลความต้องการเครือข่ายสิ่งอำนวยความสะดวกที่มีคุณภาพสูง (ดิฐรัชย์ จันทรคุณา และอุทัยวรรณ ทองสุข, 2567) เป็นไปตามที่ วนิสา เจริญรัมย์ และคณะ ได้ศึกษา แนวทางการพัฒนาการบริหารจัดการสนามกีฬาสวนเฉลิมพระเกียรติ 80 พรรษาเทศบาล ตำบลท่ายาง จังหวัดเพชรบุรี พบว่า ผู้มาใช้บริการมีความต้องการด้านการดำเนินงานที่มีคุณภาพ ด้านความมารทของผู้ให้บริการ และด้านสภาพแวดล้อมสิ่งอำนวยความสะดวก (วนิสา เจริญรัมย์ และคณะ, 2564) สอดคล้องกับ ภาณุวัฒน์ ศรีวรรณ และคณะ ที่ศึกษาพบว่า ปัจจัยที่ส่งผลต่อการตัดสินใจใช้บริการสนามกีฬาของมหาวิทยาลัย การกีฬาแห่งชาติ วิทยาเขตชลบุรี ได้แก่ ปัจจัยด้านราคา ด้านบุคคล ด้านกายภาพและการนำเสนอ และด้าน กระบวนการ โดยการปรับปรุงคุณภาพการให้บริการเน้นความเหมาะสมด้านราคา บุคคลผู้ให้บริการ และคุณภาพของสนาม (ภาณุวัฒน์ ศรีวรรณ และคณะ, 2567)

2. การประเมินความเหมาะสมและความเป็นไปได้ของรูปแบบการบริหารจัดการสิ่งอำนวยความสะดวกทางการกีฬาและนันทนาการของศูนย์การใช้เวลาว่าง กีฬาและนันทนาการในเขตกรุงเทพมหานคร พบว่า ในแต่ละด้าน มีความเหมาะสมและเป็นไปได้ในระดับมากที่สุด ทั้งด้านการใช้ประโยชน์ ด้านความเป็นไปได้ ด้านความเหมาะสม และด้านความถูกต้อง ซึ่งเป็นไปตามที่ เจริญชัย สุวรรณศรี และคณะ ที่ศึกษาพบว่า การตรวจสอบความเหมาะสม และความเป็นไปได้ของรูปแบบการจัดการสถานกีฬาชุมชนระดับตำบล มีความเหมาะสมและเป็นไปได้มาก ทั้งด้านการวางแผน การจัดการ การขึ้นนำ และการควบคุม (เจริญชัย สุวรรณศรี และคณะ, 2561) ทั้งนี้ วงศ์พัทธ์ ชูดำ ได้ศึกษาพบว่า การตรวจสอบความเหมาะสมของแนวทางการบริหารจัดการเมืองกีฬาทุกองค์ประกอบมีความเป็นไปได้จริง ได้แก่ ด้านนโยบายและการวางแผน ด้านการบริหารจัดการ และด้านโครงสร้างพื้นฐาน เช่น สนามกีฬา อุปกรณ์และสิ่งอำนวยความสะดวก (วงศ์พัทธ์ ชูดำ, 2565) ซึ่งสอดคล้องกับ พลากร ชาญณรงค์ และคณะ ที่ได้ศึกษาพบว่า การประเมินรูปแบบการบริหารจัดการสิ่งอำนวยความสะดวกทางการกีฬาของมหาวิทยาลัยราชภัฏ ซึ่งประกอบด้วย ด้านบุคลากร ด้านงบประมาณ ด้านวัสดุ อุปกรณ์ และเครื่องอำนวยความสะดวก มีความเป็นไปได้ในการนำไปใช้ อยู่ในระดับมาก (พลากร ชาญณรงค์ และคณะ, 2565) โดยการใช้กระบวนการบริหารอย่างมีคุณภาพ ทั้งในด้านการวางแผน ด้านการจัดการ ด้านการนำ และด้านการควบคุมอย่างเป็นระบบ ทำให้ผลการดำเนินงานดีขึ้น (Allen, F. et al., 2005)

องค์ความรู้ใหม่

จากผลการวิจัยเรื่องนี้ ทำให้ได้องค์ความรู้เกี่ยวกับรูปแบบการบริหารจัดการสิ่งอำนวยความสะดวกทางการกีฬาและนันทนาการของศูนย์การใช้เวลาว่าง กีฬาและนันทนาการในเขตกรุงเทพมหานคร ซึ่งสามารถเขียนเป็น โมเดล โดยแสดงดังภาพที่ 1

ภาพที่ 1 รูปแบบการบริหารจัดการสิ่งอำนวยความสะดวกทางการกีฬาและนันทนาการของศูนย์การใช้เวลาว่าง กีฬาและนันทนาการในเขตกรุงเทพมหานคร “PMSM Model”

การบริหารจัดการสิ่งอำนวยความสะดวกทางการกีฬาและนันทนาการของศูนย์การใช้เวลาว่าง กีฬาและนันทนาการในเขตกรุงเทพมหานคร “PMS Model” ประกอบด้วย องค์ประกอบ 3 ด้าน ได้แก่ 1) ด้านการวางแผนกำหนด นโยบาย และการบริหารจัดการทรัพยากรด้านสิ่งอำนวยความสะดวกทางการกีฬาและนันทนาการ มีองค์ประกอบย่อย จำนวน 13 ข้อ 2) ด้านการบำรุงรักษาอุปกรณ์ และดูแลความสะดวกสิ่งอำนวยความสะดวกทางการกีฬาและนันทนาการ มีองค์ประกอบย่อย จำนวน 12 ข้อ และ 3) ด้านการจัดให้บริการแก่ผู้รับบริการสิ่งอำนวยความสะดวกทางการกีฬาและนันทนาการ มีองค์ประกอบย่อย จำนวน 12 ข้อ

สรุปและข้อเสนอแนะ

วิจัยเรื่องนี้ สรุปได้ว่า รูปแบบการบริหารจัดการสิ่งอำนวยความสะดวกทางการกีฬาและนันทนาการของศูนย์การใช้เวลาว่าง กีฬาและนันทนาการในเขตกรุงเทพมหานคร “PMSM Model” ประกอบด้วย องค์ประกอบ 3 ด้าน ได้แก่ ด้านการวางแผนกำหนด นโยบาย และการบริหารจัดการทรัพยากรด้านสิ่งอำนวยความสะดวกทางการกีฬาและนันทนาการ มีองค์ประกอบย่อย จำนวน 13 ข้อ ด้านการบำรุงรักษาอุปกรณ์ และดูแลความสะดวกสิ่งอำนวยความสะดวกทางการกีฬาและนันทนาการ มีองค์ประกอบย่อย จำนวน 12 ข้อ และ ด้านการจัดให้บริการแก่ผู้รับบริการสิ่งอำนวยความสะดวกทางการกีฬาและนันทนาการ มีองค์ประกอบย่อย จำนวน 12 ข้อ ในการประเมินความเหมาะสมและเป็นไปได้อยู่ในระดับมากที่สุด ในด้านใช้ประโยชน์ ด้านความเป็นไปได้ ($\bar{X} = 4.78$) ด้านความเหมาะสม ($\bar{X} = 4.67$) ด้านความถูกต้อง ($\bar{X} = 4.78$) ทั้งนี้ เพื่อเป็นประโยชน์สำหรับผู้บริหารในการวางแผนด้านสิ่งอำนวยความสะดวกทางการกีฬาและนันทนาการ ผู้ปฏิบัติงานในการนำไปปฏิบัติงานจริง ของศูนย์การใช้เวลาว่าง กีฬาและนันทนาการในเขตกรุงเทพมหานครศูนย์การใช้เวลาว่าง กีฬาและนันทนาการในพื้นที่อื่น ๆ ที่มีลักษณะใกล้เคียงกันได้ ทั้งนี้ ข้อเสนอแนะในการวิจัยครั้งต่อไป คือ นำรูปแบบที่ได้จากการวิจัยครั้งนี้ไปใช้กับพื้นที่ในจังหวัดอื่น ๆ ในรูปแบบของการวิจัยต่อยอดจากงานวิจัยนี้โดยหาข้อจำกัด และข้อเสนอแนะเพิ่มเติม เพื่อให้เกิดรูปแบบการบริหารจัดการสิ่งอำนวยความสะดวกทางการกีฬาและนันทนาการที่เหมาะสมกับพื้นที่นั้น ๆ

เอกสารอ้างอิง

- กระทรวงการท่องเที่ยวและกีฬา. (2566). แผนพัฒนาการกีฬาแห่งชาติ ฉบับที่ 7 (พ.ศ. 2566 - 2570). กรุงเทพมหานคร: กระทรวงการท่องเที่ยวและกีฬา.
- กฤษดา ตามประดิษฐ์. (2562). แนวทางการจัดการชมรมกีฬาของมหาวิทยาลัยพะเยา. วารสารวิชาการสถาบันการศึกษา, 11(2), 133-143.
- จักรพันธ์ ชูปไธสง และธนภัทร โทอุตทา. (2564). แนวทางการพัฒนาการดำเนินงานทางการกีฬาของศูนย์กีฬา กรุงเทพมหานคร. วารสารนิติศาสตร์ รัฐศาสตร์ และสังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏเชียงราย, 5(1), 195-212.
- เจริญชัย สุวรรณศรี และคณะ. (2561). รูปแบบการจัดการสถานกีฬาชุมชนระดับตำบล เพื่อพัฒนาสู่ความเป็นเลิศในพื้นที่ภาคตะวันออกเฉียงเหนือของประเทศไทย. วารสารวิจัย มหาวิทยาลัยขอนแก่น (ฉบับบัณฑิตศึกษา), 2(18), 16-31.
- ฉัตรตระกูล ปานอุทัย และคณะ. (2568). ปัจจัยส่วนประสมทางการตลาดที่มีผลต่อการตัดสินใจใช้บริการฟิตเนส เซ็นเตอร์ในจังหวัดสุพรรณบุรี. วารสารสังคมศาสตร์และวัฒนธรรม, 9(5), 304-317.
- ดิษฐชัย จันทรคูณา และอุทัยวรรณ ทองสุข. (2567). การวิเคราะห์ปัจจัยเชิงยืนยันของประสิทธิภาพสิ่งอำนวยความสะดวกด้านการฝึกซ้อมกีฬาของศูนย์ฝึกกีฬาแห่งชาติ สนามกีฬาสมโภชจังหวัดเชียงใหม่ 700 ปี. วารสารวิทยาลัยดุสิตธานี, 18(1), 79-91.
- พงษ์เอก สุขใส และคณะ. (2557). รูปแบบการบริหารจัดการกีฬาขององค์การบริหารส่วนจังหวัด. วารสารศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยนเรศวร, 16(4), 104-115.
- พลากร ชาญณรงค์ และคณะ. (2565). รูปแบบการจัดการสิ่งอำนวยความสะดวกทางกีฬาของ มหาวิทยาลัยราชภัฏ. วารสารวิชาการธรรมทรรศน์, 22(4), 241-256.
- ภาณุวัฒน์ ศรีวรรณ และคณะ. (2567). ปัจจัยที่ส่งผลต่อการตัดสินใจใช้บริการสนามกีฬาของมหาวิทยาลัยการกีฬาแห่งชาติ วิทยาเขตชลบุรี. วารสารวิชาการวิทยาลัยสันตพล, 10(1), 58-67.
- วงศ์พัทธ์ ชูดำ. (2565). การพัฒนาแนวทางการบริหารจัดการเมืองกีฬาโดยใช้กระบวนการวิจัยตามเทคนิคเดลฟาย. วารสารวิชาการ มหาวิทยาลัยการกีฬาแห่งชาติ, 14(2), 265-280.
- วนิดา เจริญมัย และคณะ. (2564). แนวทางการพัฒนาการบริหารจัดการสนามกีฬาสวนเฉลิมพระเกียรติ 80 พรรษา เทศบาลตำบลท่าช้างจังหวัดเพชรบุรี. วารสารสุศึกษา พลศึกษา และสันทนาการ, 47(1), 198-210.
- สำนักงานกองทุนสนับสนุนการสร้างเสริมสุขภาพ. (2566). สรุปผลการดำเนินงานการขับเคลื่อนแผนบูรณาการงานสร้างเสริมสุขภาพะคนเมืองกรุงเทพมหานคร พ.ศ. 2566 - 2567 ภายใต้ความร่วมมือระหว่าง กรุงเทพมหานคร สำนักงานกองทุนสนับสนุนการสร้างเสริมสุขภาพ (สสส.). กรุงเทพมหานคร: สำนักงานกองทุนสนับสนุนการสร้างเสริมสุขภาพ.
- สำนักบริหารการทะเบียนกรมการปกครอง. (2564). สถิติทางการทะเบียน. เรียกใช้เมื่อ 13 พฤศจิกายน 2567 จาก https://stat.bora.dopa.go.th/new_stat/webPage/statByYear.php

- สำนักวัฒนธรรมกีฬาและการท่องเที่ยว. (2567). สถิติการให้บริการศูนย์กีฬาและศูนย์นันทนาการ กรุงเทพมหานคร. เรียกใช้เมื่อ 10 มกราคม 2568 จาก <https://shorturl.asia/HKCit>
- สิทธิ์ ชีรสรณ์. (2552). แนวคิดพื้นฐานทางการวิจัย. (พิมพ์ครั้งที่ 2). กรุงเทพมหานคร: สำนักพิมพ์แห่งจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- อรุณ เส้นบัตร และนักรบ ระวีการณ. (2563). การบริหารจัดการธุรกิจสนามฟุตบอลให้เข้าในเขต กรุงเทพมหานคร. วารสารสุขศึกษา พลศึกษา และสันทนาการ, 46(1), 199-211.
- อุทัยวรรณ ทองสุข และเทพประสิทธิ์ กุลธวัชชัย. (2562). การประเมินอิทธิพลของสิ่งอำนวยความสะดวกทางการกีฬาของศูนย์กีฬาแห่งจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัยที่มีผลต่อความพึงพอใจของผู้มาใช้บริการ. วารสารวิทยาศาสตร์การกีฬาและสุขภาพ, 20(1), 58-72.
- Afthinos, Y. et al. (2005). Customers' expectations of service in Greek fitness centers: Gender, age, type of sport center, and motivation differences. *Managing Service Quality: An International Journal*, 3(15), 245-258.
- Allen, F. et al. (2005). Law, finance, and economic growth in China. *Journal of financial economics*, 1(77), 57-116.
- Greenwell, T. C. et al. (2002). Assessing the influence of the physical sports facility on customer satisfaction within the context of the service experience. *Sport Management Review*, 2(5), 129-148.